

န.ဆ.ပစ်အပိုးရ VS. ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အပေါ်တရားလိပ်ငန်းရေးအသုံးချမှု။

တရားပစ္စီအခြေအနေ။

NLDပါတီအထွေထွေအတွင်းရေးမျှုးဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ဥက္ကလားနှင့်အဖွဲ့သည် အထက်မှန်ယူပြည် ပါတီစည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းအတွက် သွားရောက်ဆောင်ရွက်ရာ ဒီပုံရင်းမြှုနယ်၊ ကျိုးရှုံးကြိုးကြပ်ကဲမှုဖြင့် (၃၀-၅-၂၀၁၉)ရက်နေ့တွင် အကြမ်းပက်တိုက်ခိုက်ခံခဲ့ကြပြီးနောက် (၃၁-၅-၂၀၁၉)ရက်နေ့မှစ၍ နိုင်ငံတော်အား နှောင့်ယှဉ်ပျက်ဆီးလိုသူများ၏ ဘေးအန္တရာယ်မှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေမ-၁၀(က)နှင့် ၁၀(ခ)တို့အရ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ဦးတင်းတို့ကို အရေးယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းဥပဒေမတို့သည် ၁၉၈၄ခုနှစ် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သွားမှုတွန်းမှုနှင့်ဖွံ့ဖြိုးပြုခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါဥပဒေများကို ၁၉၈၅ခုနှစ် ပြည်သူ လွတ်တော်ဥပဒေမှတ်-၃အရ ပြုခြင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

အမိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် နိုင်သားတင်း၏မှုလအခွင့်အရေးများကို လိုအပ်သလိုကန်သတ်မှတ်နိုင်သည့် ကိစ္စဖြစ်၍ ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် မိမိကိုယ်တားလုပ်အဖွဲ့အစည်းဖြေးလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်စေခဲ့သည်။ ဗဟိုအဖွဲ့တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးက ဥက္ကလား၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးနှင့်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတို့က အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ဗဟိုအဖွဲ့သည် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ပုံမှန်မ-၁၀(က)အရ (၃၁-၅-၂၀၁၉)ရက်နေ့မှ (၂၇-၁၁-၂၀၀၉)ရက်နေ့အထိ (၆)လဖမ်းဆီးချုပ်နောင်ခဲ့သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နေထိုင်မကောင်းဖြစ်၍ (၁၇-၉-၂၀၀၉)ရက်နေ့မှာအရှုံးတော်ဝင်ဆေးခန်းသို့ တင်ပိုကုသခဲ့ခြေး (၂၇-၉-၂၀၀၉)ရက်နေ့ဆေးရုံမှပြန်ဆင်းရခိုန်တွင် တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်းနေအိမ်သို့ပြောပေး၍ (၂၇-၁၁-၂၀၀၉)ရက်နေ့ ဖမ်းဆီးချုပ်နောင်ကုန်ဆုံးမည့်ရက်အထိထားခဲ့သည်။

ထိုနောက်အများပြည်သူ့အောင်သာယာရေးကို ဆက်လက်ထိနိုက်ရန်အလားအလာရှုံးသည့်အတွက် ပုံမှန်မ-၁၀(ခ)အရ (၂၈-၁၁-၂၀၀၉)မှ (၂၇-၁၁-၂၀၀၉)ရက်နေ့အထိ(၁)နှစ် ကန်သတ်တားဆီးမိန့်ဖြင့်နေအိမ်တွင် တားဆီးထားပြန်သည်။ ဗဟိုအဖွဲ့အနေဖြင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းပုံမှန်မ-၄၆(၁)အခွင့်အာဏာအရ ပုံမှန်မ-၁၀(က)မှပုံမှန်မ-၁၀(ခ)သို့ ပြောင်းလဲတားဆီးမှုပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဗဟိုအဖွဲ့သည် ငြုံး၏အခွင့်အာဏာကုန်ဆုံးပြီးနောက် ဆက်လက်တားဆီးရန်လိုအပ်သဖြင့် ယင်းဥပဒေမြှုပ်မ-၁၄အရ အမိုးရ၏ကြိုးအဖွဲ့၏ကြိုးတွင့်ပြုမြို့နှင့်ပြုမြို့ဖြင့် တစ်ကြိုမြဲလျှင်(၁)နှစ်ထက် မပုံစံခဲ့ပုံမှန်မ-၁၀(ခ)ဖြင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ကန်သတ်တားဆီးမိန့်များဆက်လက်ထုတ်ခွံပုံးယေားမှာ-

(က)	(၂၈-၁၁-၂၀၀၉)မှ (၂၇-၁၁-၂၀၀၉)ရက်နေ့အထိ	ပထမအကြိုမ်	-	၁	နှစ်
(ခ)	(၂၈-၁၁-၂၀၀၉)မှ (၂၇-၅-၂၀၁၆)ရက်နေ့အထိ	ဒုတိယအကြိုမ်	-	၆	လ
(ဂ)	(၂၈-၅-၂၀၀၆)မှ (၂၇-၅-၂၀၀၉)ရက်နေ့အထိ	တတိယအကြိုမ်	-	၁	နှစ်
(ဃ)	(၂၈-၅-၂၀၀၉)မှ (၂၇-၅-၂၀၀၈)ရက်နေ့အထိ	စတုတွေအကြိုမ်	-	၁	နှစ်
(င)	(၂၈-၅-၂၀၀၈)မှ (၂၇-၅-၂၀၀၉)ရက်နေ့အထိ	ပုံးမအကြိုမ်	-	၁	နှစ်

စုစုပေါင်း-၄)နှစ်နှင့် (၆)လသာရှုံးသေးကြောင်း၊ ကန်သတ်တားဆီးမိန့်ကို စုစုပေါင်း(၅)နှစ်အထိ ထားနိုင်သည့် အတွက် နောက်ထပ်(၆)လတားဆီးနိုင်သေးသော်လည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှာ နိုင်ငံပေါင်းဆောင်လိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သမီးဖြစ်နေသည်ကိုအလေးအနေတားဆီးမှုများအဖြစ် ယခုကဲ့သို့ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နေထိုင်ပြုခြင်း၊ လက်ခံ စကားပြောခြင်း၊ အေးအသောက်များကျေးမွေးခြင်းစသည် ကုလိယများပြုလုပ်ခဲ့သည့်အတွက် တည်ဆောက်ပြုခြင်း၊ အဖော်ရှုံးခြုံခြင်းဖြစ်သည်ဟု (၁၆-၅-၂၀၀၉)ရက်နေ့သတ်တားဆီးလုပ်းပွဲ၌ ရချုပ်လိုလ်များချုပ်ခင်ရို့နှင့် ပြည်ထဲရေးဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ရုံးသတ်တားတပ်ဖွဲ့မှုများချုပ်မြင့်သိန်းတို့က ထုတ်ဖော်ရှုံးပြုသည်။

ဤသို့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်ပတ်သက်၍ ပုံမှန်မ-၁၀(က)နှင့် ၁၀(ခ)တို့အကြောင်းရှင်းပြုမှုတွင်

အစီးရဝန်ကြီးအဖွဲ့ကိုယ်စားပေါ်အဖိန့်အရ ပုဒ်မ-၁၀(က)ဖြင့် (၃၁-၅-၂၀၀၉)ရက်နေ့မှ (၂၇-၁၁-၂၀၀၉)ရက်နေ့အထိ ဖမ်းဆီးချုပ်နောင်မှု(၆)လအပြင် ပုဒ်မ-၁၀(ခ)ကန်သတ်တားဆီးမှု(၂၈-၁၁-၂၀၀၉)ရက်နေ့အထိ(၁)နှစ်တို့ကို ဘာကြောင့်ထည့်သွင်းမရောတွက်ရပါသလဲ။ ပဟိုအဖွဲ့သည် အစီးရဝန်ကြီးအဖွဲ့ကိုယ်စားဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် ဖမ်းဆီးချုပ်နောင်ခံရသည့်နေ့ရက်မှ ကန်သတ်တားဆီးမိန့်ကုန်ဆုံးသည့်နေ့အထိ တဆက်တစ်တည်းဖြစ်နေပါသည်။ အဆိုပါပုဒ်မ-၁၀(ခ)အရ ကန်သတ်တားဆီးမိန့်(၁)နှစ်ကိုလည်း ထည့်သွင်းရောတွက်ခွင့်မပြု၊ ချုပ်လှုပ်ငြင်းပယ်ထားခြင်းမှာ ဥပဒေမဲ့ပြုကျင့်မှု၊ လူအခွင့်အရေးချို့ဖောက်မှုဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားသည်။

အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းသည် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပေါ်ပုဒ်မ-၁၀(က)/၁၀(ခ)နှင့်ပတ်သက်၍ ဖမ်းဆီးချုပ်နောင်မှု၊ ကန်သတ်တားဆီးမှုများကို ပွင့်လင်းစွာကြိုတင်ထုတ်ဖော်လာအထိပေးခြင်းမရှိခဲ့သည့်အတွက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်တက္ကအများပြည်သူတို့ဘက်မှ ခွင့်ပြုကာလ(၅)နှစ်ကျော်လွန်လျှက်ရှိကြောင်း အငြင်းပွားလျှက်ရှိနေကြပါသည်။

အပူဖြစ်စဉ်နှင့်ထွက်ဆိုချက်များ

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပေါ် နိုင်ငံတော်အားနောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးလိုသူများ၏ဘေးအန္တရာယ်မှ ကာကွယ်စောင့်ရှောင့်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ-၇ အရ ယင်း၏မူလအခွင့်အရေးများကို ကန်သတ်မိန့်ထုတ်ပြန်၍ ပုဒ်မ-၁၀(က)အရ ဖမ်းဆီးချုပ်နောင်မိန့်၊ ပုဒ်မ-၁၀(ခ)/၁၁တို့အရ တားဆီးမိန့်နှင့် ပုဒ်မ-၁၃/၁၄/၁၅တို့အရ ဆက်လက်တားဆီးမိန့်များထုတ်ပြန်ပြီး ကန်သတ်တားဆီးထားရှုံး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အိမ်ခြောက်းအတွင်းသို့ အမေရိကန်နိုင်ငံသား Mr. John Willam Yettaw မှာ(၃၀-၁၁-၂၀၀၈)ရက်နေ့အချိန် ခြောက်ဖောက်အင်းယေားကန်အတွင်းမှ ရေကူးသွားရောက်ကာ ခြုံဝှက်ခင်းပါး၊ မဝင်းပပတို့နှင့် တွေ့ရှိ၍ Book of Mormonအမည်ရှိစာအပ်အား ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဖောက်ရှုရန် ချထားပေးခဲ့ကြောင်း၊ အလားတူ(၃-၅-၂၀၀၉)ရက်နေ့အချိန်တွင် အင်းယေားကန်အတွင်းရေကူးပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ခြုံအတွင်းတိတ်ဆိတ်ဝင်ရောက်၍ (၅-၅-၂၀၀၉)ရက်နေ့အထိ နေအိမ်အတွင်းနေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှ Mr. John Willam Yettaw နှင့် လက်ခံစကားပြောခဲ့ခြင်း၊ အဓားအသောက်များကျွေးမွှေးခြင်း၊ ဒေါ်ခေါ်ခင်းနှင့်မဝင်းပပတို့မူလည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ဆောင်ရွက်မှုအပေါ် အားပေးကူညီခဲ့ကြောင်း၊ ထိုသို့ကန်သတ် တားဆီးမိန့်များအား လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သူ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပေါ် နိုင်ငံတော်အားနောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးလိုသူများ၏ဘေးအန္တရာယ်မှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေပုဒ်မ-၂၂ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုသို့ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းကိုအားပေးကူညီသော ဒေါ်ခေါ်ခင်းပါး၊ မဝင်းပပန်း Mr. John Willam Yettaw တို့၏အား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ-၂၂/ပြစ်မှုပုဒ်မ-၁၀၉အရ လည်းကောင်း အမှုဖွင့်အရေးယူပေးရန် ဒုက္ခမှူးအောင်မှုပါးမြှို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့စာန်းမှုးထံသို့ (၁၁-၅-၂၀၀၉)ရက်နေ့တိုင်ကြားရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုဖြစ်ပါသည်။

ယင်းအမှုကို ရန်ကုန်ပြောက်ပိုင်းခရိုင်ခံရုံး တရားသူကြီးဦးသောင်းညွှန်(ဥက္ကာဌး)နှင့် ဦးညီညိုစီး(အဖွဲ့ဝင်)တို့က ပြစ်မှုကြီးမှုအမှတ်-၄၇/၂၀၀၉ဖြင့် လက်ခံစကားခဲ့ပါသည်။ တရားလိုဂဲမှူးအောင်မှ တိုင်ချက်ပါအတိုင်းထွက်ဆိုခဲ့ပြီးနောက် ဆက်လက်ထွက်ထွက်ဆိုရုံး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပေါ် ၁၉၉၄ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကန်သတ်တားဆီးမိန့်ထုတ်ထားခဲ့ရှုံး သံရုံးများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့်ဆက်စွဲယူမှုများနှင့် မဆက်သွယ်ရန်၊ နေအိမ်ပြင်ပသို့ထွက်ခွာခွင့်လုံးပုံမြေနောက်နှင့် အခြားသို့စာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ စကားပြောကြားနှုန်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ဆက်သွယ်ခြင်းမပြရန်၊ (၂၈-၅-၂၀၀၈)ရက်နေ့မှာ ၂၇-၅-၂၀၀၉(၆)လရှိနှင့်(၆)လရှိကြောင်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ လွတ်လပ်ခွင့်ကို တားဆီးကန်သတ်ထားပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ယခုကဲ့သို့နိုင်ငံဗြားသားအား ညအိပ်နေထိုင်ခွင့်ပြုခြင်း၊ လက်ခံစကားပြောခြင်း၊ တွေ့ဆုံးစကားပြောခြင်းတို့မှုးကန်သတ်မိန့်ကိုချို့ဖောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ Mr. John Willam Yettaw ပေးခဲ့သော

ဘရွှေက်စာတမ်း(စာအုပ်)ကို လက်ခံခြင်းသည်လည်း တားဆီးမိန့်ပါစာဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်ခြုံဝင်းအတွင်းအတူနေထိုင်သူ ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်းနှင့်မဝင်းပပတ္တာလည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား တားဆီးမိန့်ထုတ်ပြန်ထားသည်ကို သိရှိသူများဖြစ်ပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှုများကိုအားပေးခဲ့သူများဖြစ်ကြောင်း၊ Mr. John Willam Yettaw သည် ယခုအမှုဖြစ်ပေါ်ရာတွင် အမိကဆောင်ရွက်အားပေးသူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ကန့်သတ်တားဆီးမိန့်များကိုလိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သူ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို နိုင်ငံတော်အားနောင့်ယူကြသူဖြစ်ပေါ်သေးလိုက်ရှုယ်မှ ကာကွယ်သည့်ပေါ်မှ-၂၂အရလည်းကောင်း၊ ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းကိုအားပေးကူးလိုက်သော ဒေါ်ခင်ဝင်း မဝင်းပပနှင့် Mr. John Willam Yettaw တို့အား ယင်းဥပေါ်မှုမှ-၂၂/ပြစ်မှုပုံမှု-၁၀၉အရလည်းကောင်း တရားစွဲဆိုရခြင်းဖြစ်ကြောင်းထွက်ဆိုသည်။

အင်းယားကန်အတွင်း အဖမ်းခံရသည့်အဖြစ်ကို မည်သူတို့ကိုမံ့ညွှန်ကြားခဲ့ပါသလဲ။ ပြည်ပအစိုးရဆန်းကျင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ပေယာဂကြောင့်ဟု ရဲချုပ်မှုစွမ်းခွဲထားသောကြောင့် ယင်းသို့ Mr. Yettaw အဖမ်းခံရအောင် စီမံပေးခဲ့သောပြည်တွင်းပြည်ပရောက် န.အ.ဗာက်တော်သားများ၏ နောက်ကွယ်ကကြီးကိုင်၍ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအဖြစ်ကျရောက်အောင် ထပ်မံချပ်နောင်ထားစေနိုင်အောင် လုပ်ကြံ့စီမံချက်ဖြစ်နေကြောင်း လူအများက ယဉ်ကြည်နေကြပါသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က (၂၆-၅-၂၀၉)ရက်ခွဲဖြင့် ခရိုင်တရားရုံးခံအဖွဲ့သို့ အပြစ်မရှိကြောင်း ကိုယ်တိုင်ထုချေ ရေးသားလျောက်လဲတင်ပြရာ၌ “(၃၀-၁၁-၂၀၀၈)ရက်နေ့ အမည်မသိသေးသောပထမအကြိမ်(Mr. Yettaw) အောင်ခွဲဝင်းအတွင်းသို့ဝင်ရောက်လာခဲ့ခြင်းကိစ္စကို အတူနေသူဒေါ်ခင်ခင်ဝင်းထံမှတဆုံးကြေားသိရှု၍ ယင်းအကြောင်းကို ဆေးစ်ရန် လာခွ့ရသူ Dr.တင်မျိုးဝင်းမှတဆင့် အာဏာပိုင်များထံသတ်းဖို့ဆောင်လည်း ခုစွမ်းစ်ဆေး ယေးမြန်းခြင်းမပြုခဲ့သည့်အပြင် အရေးယူဆောင်ရွက်ကြောင်းလည်းမသိခဲ့ရကြောင်း၊ ခြိုင်းအတွင်းသို့ လူဝင်ရောက်မှုရှိပါက အာဏာပိုင်များထံ ချက်ချင်းသတ်းပို့ရမည်ဟု သတိပေးခဲ့ဖူးခြင်းလည်းမရှိ။ Mr. Yettaw ဒုတိယအကြိမ် (၄-၅-၂၀၉) ရက်နေ့နံကိုင်းဝင်ရောက်လာသည်ကို တွေ့မြင်သိရှိရှုပြန်ထွက်သွားရန်ပြောခဲ့ရာ၌ မိုးလင်း၍ ပြန်ထွက်လျှင်အဖမ်းခံရနိုင် သဖြင့် ညရောက်လျှင်ပြန်မည်ပြောခဲ့ပြီး ညရောက်သောအခါကျိုးမာရေးအခြေအနေအရ တစ်ညွှန်ချင့်ပေးရန်မေတ္တာ ရပ်ခံခြေကြောင်း၊ ယခုအချိန်တွင်များစွာသောကျွန်းမာရ်လုပ်ဖော်ကိုင်သာက်၊ ရဲသော် ရဲသာက်များသည် ဥပဒေ၏ကာကွယ်မှန်း သက်ညာမှုတို့ကိုပံ့စီးပေးရသဲ နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်များကျခဲ့အော်ပါသည်။ ထိုကြောင့်ကျွန်းမာရ်အောင်ပြု ပည်သူကိုမျှအပတ်အသို့၊ အချုပ်အနောင်ခံရဝေရန် ကျွန်းမာရ်ပတ္တုံးပို့ခိုင်ဟုသော နိုင်ငံရေးခံယူချက်အရ အောင် အောင်ခံခြေခွဲလုပ်ခွဲခြင်းပေးခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ လစဉ်ဆေးစစ်ရန်(၇-၅-၂၀၉)ရက်နေ့တွင် Dr.တင်မျိုးဝင်းရောက်လာပါက ယင်းသို့ကျူးကျောင်ရောက်မှုကိစ္စကိုတင်ပြရန်ရည်ရွယ်ထားပါသော လည်း ထိုနေ့က Dr.တင်မျိုးဝင်းလာခွင့်မရတော့ဘဲ ရဲတပ်ဖွဲ့စီးများသာ ရောက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်းမာရ်အပေါ်ခွဲဆိုထားသည့် နိုင်ငံတော်အားနောင့်ယူကြသူဖြစ်ပေါ်သေးအန္တရာယ်မှုကာကွယ် စောင့်ရောက်သည့်ဥပေါ်မှု-၂၂အရ တားဆီးမိန့်၊ ကန်သတ်မိန့်များချိုးဖောက်သည်ဟု စွဲခဲ့ထားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားလိုပြုသက်သောများ၏ထွက်ဆိုချက်များအရ ဖောက်ဖျက်ခြင်းမရှိကြောင်းထင်ရှားနေပါသည်။ ၁၉၈၄ခုနှစ် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ့စွဲ့ပို့အခြေခံခြေခွဲခြင်းပေးရအောင် နိုင်ငံသားတစ်ဦး၏မူလအခွင့်အရေးကန်သတ်မှုပုံမှုဖြစ်၍ ၁၉၈၈ခုနှစ်အာဏာသိမ်းသည့်နေ့မှစ၍ အာဏာတည်ခြင်းမရှိတော့သည့်ပုံမှုများအရ ကန်သတ်မိန့်တို့မှာလည်းတရားဝင်မှ မရှိပါ။ ယခုအမှုအရင်းခံအကြောင်းအရင်းများမှာ လုပ်ချေားလစ်ဟင်းမှု (သို့မဟုတ်) လုပ်ချေားဖောက်ဖျက်မှုဖြစ်သော လည်း ယခုအချိန်အထိ လုပ်ချေားဆိုင်ရာတာဝန်ရှိမှုအတွက်အရေးယူခြင်းမရှိပဲ ကျွန်းမာရ်သားအရေးယူတရားစွဲဆိုခြင်းမှာလည်း ဘက်လိုက်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်” ဟုဖော်ပြုခဲ့ပါသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း၊ မဝင်းပပတ္တာက်မှုလိုက်ပါဆောင်ရွက်သောရွှေနေများက တရားလိုက် ပြန်လှန်စစ်ဖော်မှုတွင် “၁၉၈၄ခုနှစ်ဖွဲ့စီးပုံ့အခြေခံခြေခွဲအရ ပေါ်ပေါက်လာသောပြုံ့နေ့ဥပေါ်ဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်

ပြိုဝင်ပိပြားမှုတည်ဆောင်ရေးအဖွဲ့သို့တွက်ကိုယ်တိုင် (၄၆)နှစ်ပြောက်တော်လှန်ရေးနေ့ (၂၇-၃-၁၉၉၉)တွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေများတော်ကြောင်း မိန္ဒီဆုံးပြောကြားထားတာရှိသည်ကိုသိလားဟု ဖေးမြန်းရာ၏ တရားလိုမှုမသိရှိပါဟုဖော်ဆိုပြီး န.၀.၈၈၈ (၂၅-၉-၁၉၈၈) ရက်ခွဲပါကြော်ချက်အမှတ်၆၈/ရအေ၍ အာဏာအရပ်ရပ်ကိုတာဝန်ယူခဲ့သည် (၁၈-၉-၁၉၈၈)ရက်နေ့တွင် တည်ဆောင်ရေးအားလုံးကိုရှိသိမ်းခြင်း၊ ပထ်ဖျက်ခြင်းမရှိသောအတည်ဖြစ်သည်ဆိုသောကြောင့် ၁၉၈၇ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေများတည်ရှိနေပြောက်သောဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၈ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုလည်း န.၁.၅၂ အတည်ပြုထားပြန်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံနှစ်ခုဖြစ်နေတာလားဟုဖေးမြန်းချက်ကို တရားသူကြီးက အလှမ်း ကွာဝေးသည် အတွက် ယခုအမှုနှင့် မဆိုင်ရှု ဖေးမြန်းခွင့် မပြုကြောင်းအမိန့်ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ စစ်ဆေးလျက် ရှိသောတရားရုံး တရားသူကြီးများသည် အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်၏အလိုက် ဘက်လိုက်စစ်ဆေးနေသောတရားရုံးခါနဲ့ယိမ်းယိုင်မှုပုံငါးဖြစ်ပါသည်။

ဥပဒေအရကန်သတ်တားဆီးမိန့်များကိုဖောက်ဖျက်ကျူးလွှာန်ခြင်း၊ အားပေးကျည့်ခြင်းတို့ဖြင့် အောင်ဆန်းစဉ်ပါ-တို့အပေါ် ဗျူးလွှဲတရားခွဲနေခိုန်မှုပုံငါး ၂၅-၆-၂၀၀၉)ရက်နေ့ ရချုပ်ပိုလ်မှုးချုပ်ခင်ရိုက သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲ၍ ယခုကဲ့သို့ Mr.John William Yettaw ဝင်ရောက်လာမှုကိုလုံခြုံရေးဆိုင်ရာတို့အား ချက်ချင်းအသိပေးအကြောင်းကြားခြင်းမရှိ၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိမှုတို့ကြောင့်ဖြစ်ရကြောင့်ဖြစ်ရကြောင်းရှင်းပြုသည်။ လုံခြုံရေးပြောက်ကွဲက်မှုကို ဝန်မဆုံး Mr.Yettaw၏ပထမအကြိမ်းဝန်ဆောင်/ထွက်ရာလမ်းကြောင်းရှင်းလင်း၍ လွှတ်ပြောက်သွားခဲ့ခြင်း၊ ဒုတိယအကြိမ်းတွင်လည်း ပထမအကြိမ်းဝန်ဆောင်းအတိုင်းဝင်ခဲ့ပြီးပြန်အတွက်၍ အချိန်(၅)နာရီနှင့်ကြာအင်းယားကန်မှ ရေကူးသွားရသောလမ်းကြောင်းအသိကိုရွေးချယ်လျက် ဖမ်းဆုံးပေါက်လာခြင်းဖြင့် ယခုကဲ့သို့ အောင်ဆန်းစဉ်အပေါ်နောင်လိုက်ပါသည်။

သုံးသပ်ချက်

အောင်ဆန်းစဉ်သည် မြန်မာနိုင်ငံအထက်ပိုင်းသို့နိုင်ငံရေးစည်းရုံးရေးသရီးထွက်ခဲ့ရှိ၍ လူထုထောက်ခံမှု များတိုးပျော်ရှုနေသည်အတွက် န.၁.၅.အေားလုံးရအနေဖြင့် စီးပိုမ်းတုန်လှပ်မှုရှိလာသည်။ ထို့ကြောင့်အေားလုံးရအာဏာပိုင်များကြီးကြပ်စီစဉ်သော (၃၀-၅-၂၀၀၃)ရက်နေ့ ဒီပေါင်းအရေးအခါးတွင် အောင်ဆန်းစဉ်ကိုလုပ်ကြုံသတ်ဖြတ်ရန် စီစဉ်ထားခဲ့ခြင်းမှ လက်မတင်လွှတ်ပြောက်လာနိုင်ခဲ့သော်လည်း (၃၁-၅-၂၀၀၃)ရက်နေ့တွင် အာဏာပိုင်ထိုက ဖမ်းဆုံးချုပ်နောင်လိုက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအမှုသည်နိုင်ငံရေးအရလုပ်ကြုံသော နိုင်ငံရေးအမှုဟု အောင်ဆန်းစဉ်ကိုယ်တိုင်ကခံယူ၍ သဘောထားမှတ်ချက်ပေးပါသည်။

န.၁.၅.အေားလုံးရသည် တရားခိုင်ရေးကိုကျော်သုံးရာတွင် သူ့စီးပိုင်ကြီးချုပ်နောက်ပေးနေရသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကဲ့သို့ သဘောထားသည်။ နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်သောအမှု (သို့မဟုတ်) ရုံးတင်းတပ်ဖွဲ့မှုတရားခွဲဆိုင်ရာအမှုတိုင်း၌ မူလတရားရုံးများသည်မိမိသဘောပြင့်ဆုံးပြတ်ခြင်းမပြုရဘဲ အထက်သို့တင်ပြ၍ အမြင့်ဆုံးပြစ်အက်များချမှတ်ပေးရန် ညွှန်ကြားထားပါသည်။ ပြစ်မှုပုံမှုနှင့်ခုသုံးအဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတည်းအပေါ်တွေ့ခွဲထားသောအမှုများတွင်လည်း ပြစ်အက်ကို တပေါင်းတည်းပေးနိုင်ပါလျက် သီးခြားစီအပြစ်ပေးရမည်ဟုမှာကြားထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် တရားရုံးရုပ်ခိုင်များထားရေးမှုပုံမှု (Rule of law) ဆိတ်သုန်းခဲ့သည်မှာ ကြာမြန့်ဆုံးပြုဖြစ်ပါ၍ ယခုအမှုတွင်လည်း အောင်ဆန်းစဉ်သည်ပြုနိုင်သောဖို့ပည်သို့ပိုင်စိုင်မာသော ခုခံဖြေရှင်းချက်ပေးနိုင်လုပ်ကာစား ပြစ်အက်ချမှတ်ခြင်းခံရမည်မှာမလွှဲပါ။ လာမည့်မြန်မာနိုင်ငံ ၂၀၁၀ခုနှစ်ရွေးကောက်ပွဲ၏ အောင်ဆန်းစဉ်ကိုပါဝင်ခွင့်မရအောင် န.၁.၅.မှ မိမိချက်ချည်သုံးပြီးဖြစ်ပါသည်။

၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ၉၉လိုင်လ၊ (၁၈)ရက်။

ပြည်တွင်းမှုရွေးနေတစ်ဦး